

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/321/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714206341
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6714206341.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobcu U. X., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E. XXXX/XX, XXX XX N., občana SR, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s. r. o., so sídlom v Košiciach, Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 654,56 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 6C/74/2014-43 zo dňa 29. 01. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 654,56 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,25% ročne od 24. 04. 2014 do zaplatenia. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca svoj žalobný návrh odôvodnil zmluvou o úvere č. 6114104, ktorú uzatvoril so žalovaným 30. 05. 2007, na základe ktorej došlo k poskytnutiu finančných prostriedkov zo strany žalovaného vo výške 663,88 Eur (20 000,- Sk), pričom žalovaný sumu sa zaviazal žalobca splatiť žalovanému ako veriteľovi v 12 mesačných splátkach po 3 260,- Sk, počnúc dňom 15. 06. 2007. Poslednú platbu realizoval žalobca 22. 04. 2008. Žalobca žiadal o vrátenie sumy nad rámec pôžičky vo výške 663,88 Eur z dôvodov, že v úverovej zmluve absentovali podstatné obligatórne náležitosti úverovej zmluvy, a to ročná percentuálna miera nákladov, a preto žalovaný mal nárok na vrátenie ním poskytnutej istiny. Okresný súd zamietol žalobu žalobcu z dôvodu premlčania nároku s poukazom na ust. § 107 ods. 1 v nadväznosti na § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že subjektívna lehota žalobcovi na vydanie bezdôvodného obohatenia začala plynúť 23. 04. 2008, táto márne uplynula 23. 04. 2011, pričom žalobný návrh súdu bol doručený až dňa 02. 05. 2014, teda po uplynutí objektívnej lehoty. Neprihliadol na žalobcom poukazovanú potrebu vychádzať z 10-ročnej objektívnej premlčacej lehoty s odôvodnením, že úmysel žalovaného nebol preukázaný. O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého však žalovanému náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že si ich neuplatnil.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie žalobca. Poukázal na odvolacie dôvody uvedené v ust. § 205 ods. 2, písm. a), d) a f) O. s. p. Rozsudok okresného súdu žiadal zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, prípadne zmeniť a vyhovieť návrhu, pričom zároveň si uplatnil aj trovy konania. Tvrdenie súdu, že žalobca sa musel dozvedieť o bezdôvodnom obohatení už v roku 2008, považoval za absolútne nepreukázanie toho, že sa žalobca určite musel dozvedieť o praktikách žalovaného. Zdôraznil, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná (preukázaná) a nielen

predpokladaná vedomosť. Trval na závere, že konanie žalovaného je potrebné považovať za úmyselné, a preto aplikovať na daný právny spor ustanovenie Občianskeho zákonníka o 10-ročnej premlčacej dobe (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Poukázal na rozhodnutia súdov, z ktorých vyplývalo, že systematické dlhodobé a vedomé ignorovanie zákonných povinností zo strany žalovaného sa nedá hodnotiť inak, ako úmyselné konanie s tým, že je možné predpokladať, že žalovaný minimálne musel vedieť, že neuvedením obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, tak ako to uvádza zákon č. 258/2001 Z. z., nastane zákonom predpokladaná sankcia, že veriteľ nebude môcť od dlžníka žiadať úroky a iné poplatky a pre prípad, že tak urobí, bol s uvedenou sankciou uzrozumený. Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak, ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Na základe uvedeného potom možno konštatovať, že neuplynutie objektívnej 10-ročnej lehoty od poskytnutia úveru zakladá právnu možnosť priznať aj takýto nárok, ktorý je uplatnený žalobou. Čo sa týka rozdielných právnych názorov v rovnakej problematike, uviedol, že takýto stav spôsobuje stav právnej neistoty.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, prejednal vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd vykonal dostatočne dokazovanie vo veci, vykonané dôkazy správne podľa § 132 O. s. p. vyhodnotil a rozhodnutie náležite podľa § 157 ods. 2 O. s. p. odôvodnil. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd rozhodol správne, keď dospel k záveru, že nárok žalobcu uplatnený žalobou je premlčaný. V odvolaní žalobca neuvádza žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by neboli zistené a už aj vyhodnotené prvostupňovým súdom.

Okresný súd nárok žalobcu správne právne posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Subjektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia je 2 roky a začína plynúť odo dňa, keď sa oprávnený dozvie o tom, že došlo k obohateniu na jeho úkor a kto sa na jeho úkor obohatil. Objektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia je 3 roky a len v prípade zavinenia vo forme úmyselného bezdôvodného obohatenia je 10 rokov, pričom v oboch prípadoch sa začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby určí odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo. Pri úmyselnej forme bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje, aby úmysel obohatiť sa na úkor iného bol daný v čase obohatenia.

Dĺžka (trvanie) premlčacej doby je závislá na subjektívnych alebo objektívnych skutočnostiach určujúcich uplatnenie práva v zákonom stanovenej dobe. Objektívna premlčacia doba znamená určenie premlčacej doby, ktorej plynutie je nezávislé na správaní oprávneného subjektu a ktorej začiatok je spravidla viazaný na skutočnosť, ktorá má za následok vznik práva, ktoré podlieha premlčaniu. Subjektívna premlčacia doba znamená určenie premlčacej doby v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorej začiatok je spravidla viazaný na subjektívne poznatky (vedomosť) oprávnenej osoby o skutočnostiach podmieňujúcich vznik práva oprávnenej osoby a vznik povinnosti konkrétnej povinnej osoby. Pre subjektívnu premlčaciu dobu je charakteristické, že subjektívna premlčacia doba končí vždy najneskôr s uplynutím objektívnej premlčacej doby.

Žalobca v odvolaní namietal, že okresný súd mal pre posúdenie plynutia premlčacej doby prihliadnúť na 10-ročnú premlčaciu dobu vzhľadom na to, že zo strany žalovaného išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie.

S ohľadom na skutočnosť, že Občiansky zákonník pojem a podstatu úmyselného konania nevymedzuje, vychádza sa z právnej úpravy zavinenia obsiahnutého v Trestnom zákone (na porovnanie rozhodnutie NS ČR 28Cdo 709/2009).

Bezdôvodné obohatenie získané plnením bez právneho dôvodu vzniká už samotným prijatím tohto plnenia, takže týmto okamihom začína plynúť objektívna premlčacia doba podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. To, či začala plynúť 3-ročná alebo 10-ročná objektívna premlčacia doba, závisí od preukázania, že na strane žalovaného išlo alebo nešlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie. V 10-ročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel (či už priamy alebo nepriamy) musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia.

Právna teória pri bezdôvodnom obohatení o úmysle priamom hovorí vtedy, pokiaľ ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojim konaním získa bezdôvodné obohatenie a súčasne ho získať chcel. O úmysel nepriamy ide vtedy, pokiaľ sa ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojim konaním obohatenie, ktoré mu nenáleží, môže získať a s týmto následkom bol pre prípad, že nastane, uzrozumený. V obidvoch prípadoch je teda rozhodujúcim znakom úmyslu predchádzajúca vedomosť subjektu, ktorý sa neoprávnene (bezdôvodne) obohatil o tom, že svojim konaním získava (úmysel priamy) alebo môže získať (úmysel nepriamy) hodnoty vyjadriteľné v peniazoch, ktoré mu neprináležia. V každom prípade však úmysel musí byť preukázaný a v kontradiktórnom procese dôkazná povinnosť spočíva na žalobcovi. Na preukázanie úmyselného konania nepostačuje len tvrdenie žalobcu, že žalovaný v zmluve o úvere (ktorú mal záujem uzatvoriť v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka) neuviedol náležitosti, ktoré predpokladá zmluva o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v príslušnom znení, teda mal úmysel či už priamy alebo nepriamy, bezdôvodne sa obohatiť o úroky alebo poplatky uvedené v zmluve. Nakoľko táto skutočnosť nebola žalobcom preukázaná, správne okresný súd prihladol na námietku premlčania s poukazom na uplynutie 3-ročnej premlčacej doby od poslednej splátky úveru. Okresný súd vznesenú námietku premlčania považoval za opodstatnenú z dôvodov, ktoré v napadnutom rozsudku dostatočným spôsobom vysvetlil. Odôvodnenie prvostupňového súdu považuje preto odvolací súd za správne, v tomto sa s ním stotožňuje a rovnako ako prvostupňový súd, dospel aj odvolací súd k záveru, že žalobca právne relevantným spôsobom nepreukázal, že zo strany žalovaného v danom prípade išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie a že by bolo potrebné na vznesenú námietku premlčania aplikovať 10-ročnú premlčaciu dobu. Žalobca v tomto rozsahu neunesol dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení, preto okresný súd správne žalobu ako podanú po uplynutí premlčacej doby zamietol.

Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd nepriznal podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v nadväznosti na § 142 ods. 1 O. s. p., pretože žalovaný si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, osobitné trovy odvolacieho konania mu nevznikli.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.